

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **M. K. – A. D.**, *zastúpeného JUDr. B. V., advokátom*, proti žalovanému: **Ministerstvo financií Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/017518/2008-243 zo dňa 8. júla 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4 S 76/2008-45 zo dňa 12. februára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4 S 76/2008-45 zo dňa 12. februára 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobný návrh žalobcu, ktorým sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/017518/2008-243 zo dňa 8. júla 2008, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové

rozhodnutie Obvodného úradu v Bratislave č. OE/B/2008/10262-5/HJ zo dňa 10. apríla 2008, ktorým prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi pokutu vo výške 5000,- Sk v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) za nesplnenie povinnosti uzavrieť poistenie zodpovednosti na motorové vozidlo zn. Peugeot 406, ev. č. X., k termínu 16.09.2005. Krajský súd takto rozhodol, keď sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, ktorého výklad zákona vzhľadom na nejednoznačnosť právnej úpravy je podľa krajského súdu jediným logickým a reálnym vyústením, pričom správny orgán sa taktiež dostatočne vysporiadal s námietkami žalobcu. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu taktiež vyplýva, že súvisiaci zákon č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v platnom znení v čase vydania rozhodnutia neukladá dopravnému inšpektorátu pri evidenčnom zápise skúmať, či osoba, ktorá nadobudla držbu vozidla bude toto vozidlo reálne používať v premávke a povinnosť mať uzavretú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyplýva preto jeho držiteľovi zo zákona bez ohľadu na spôsob, akým bude s vozidlom nakladať a takáto povinnosť sa vzťahuje na osobu zapísanú v dokladoch o vozidle.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca a žiadal, aby Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec vráti žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie a zároveň zaviazá žalovaného na zaplatenie trov konania. Poukázal na to, že zákon o povinnom zmluvnom poistení rozlišuje medzi pojmi „držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla“ a „deň prvého použitia motorového vozidla“. Podľa žalobcu nie je možné pri výklade uvedených pojmov postupovať podľa výkladu pojmu prevádzka vozidla v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cz 42/71 – aj keď motorové vozidlo len stojí a motor je v chode, resp. príprava k jazde a výkony potrebné na udržiavanie vozidla. Podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení sa stanovuje povinnosť uzatvorenia poistnej zmluvy v deň prvého použitia motorového vozidla. Podľa žalobcu z jeho strany neprišlo k použitiu vozidla v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení a ani v zmysle výkladu prevádzky vozidla ustáleného judikatúrou, keďže motorové vozidlo bolo z jeho strany účtované ako tovar, bolo uskladnené na vonkajšom sklade

žalobcu, k jeho prevádzke na pozemných komunikáciách vôbec nedošlo, na prepravu motorového vozidla bola použitá vlastná odťahová služba žalobcu, resp. odťahové služby tretích osôb a s motorovým vozidlom neboli uskutočnené žiadne úkony smerujúce k prevádzke vozidla. Žalobca taktiež poukázal na to, že bol držiteľom motorového vozidla, pričom však nie je možné výklad pojmu „použitie vozidla“ stotožňovať s pojmom „držba vozidla“, čo by nastalo v prípade správnosti výkladu uskutočneného žalovaným. Zákon o povinnom zmluvnom poistení však povinnosť uzatvoriť poisťnú zmluvu na právnu skutočnosť držby neviaže, ale viažu ju na prvé použitie motorového vozidla a podľa žalobcu zákonodarca nemal ani v úmysle viazať povinnosť uzatvoriť poisťnú zmluvu na právnu skutočnosť držby, pretože ak by tomu tak bolo, tak ustanovenie zákona viažuce povinnosť uzatvoriť poisťnú zmluvu na prvé použitie vozidla by bolo v zákone nadbytočné. Žalobca taktiež poukázal na to, že hoci ďalší zákon, a to zákon o premávke na pozemných komunikáciách stanovuje povinnosť preukazovania poistenia pred zápisom zmeny v evidencii motorových vozidiel, tak podľa žalobcu to nemá vplyv na povinnosť stanovenú zákonom o povinnom zmluvnom poistení. Dopravný inšpektorát na zápis zmeny v evidencii motorových vozidiel vyžaduje uzatvorenie poistenia, pričom však je irelevantné používanie, resp. nepoužívanie motorového vozidla a z tohto dôvodu nie je možné aplikovať predmetné ustanovenie pri výklade „použitia motorového vozidla“ v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na článok 2 ods. 2 a 3 Ústavy SR a ustanovenia § 3 ods. 1, 4, § 32 ods. 1, § 46 Správneho poriadku. Podľa žalobcu navyše správny orgán počas celého správneho konania nepreukázal žalobcovi použitie motorového vozidla, a teda porušenie povinnosti zakotvenej v § 3 ods. 3 zákona o povinnom zmluvnom poistení, preto pokuta uložená správnym orgánom nemá právne opodstatnenie.

Žalovaný sa písomne k odvolaniu žalobcu vyjadril a z hľadiska obsahu vyjadrenia žiadal, aby Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok krajského súdu ako zákonný potvrdil. Poukázal na obsah svojho vyjadrenia zo dňa 13.10.2008 k žalobe žalobcu a na znenie ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Taktiež v správnom konaní bolo preukázané, že žalobca bol ako držiteľ motorového vozidla Peugeot 406, zapísaný v príslušnej evidencii vozidiel v období od 16.09.2005 do 31.12.2005, keď na predmetné motorové vozidlo nebola uzavretá poisťná zmluva, čím žalobca, ako držiteľ motorového

vozidla Peugeot 406, porušil zákonnú povinnosť stanovenú v § 3 ods. 1 zákona. Taktiež žalovaný poukázal na to, že žalobca v odvolaní a ani v žalobe uvedenú skutočnosť nerozporoval ale zotrval na názore, že zákonná povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu mu nevznikla, pretože z jeho strany nedošlo k prvému použitiu motorového vozidla. Žalovaný poukázal na to, že povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu v prípade tuzemských motorových vozidiel, ktorým sa prideliuje evidenčné číslo vzniká už pri prvom pridelení evidenčného čísla motorovému vozidlu a jeho zápisu do príslušnej evidencie. Poukázal na znenie § 88 a § 88a zákona č. 315/1996 Z.z. platného v čase porušenia zákonnej povinnosti. Pokiaľ žalobca namietal, že použitie a prevádzka motorového vozidla sú odlišné pojmy, tak podľa názoru žalovaného ide o pojmy súvisiace, nakoľko pri oboch existuje reálna možnosť spôsobenia škody motorovým vozidlom, za ktorú má povinná osoba objektívnu zodpovednosť. Z tohto dôvodu preto žalovaný pri interpretácii pojmu „prvé použitie motorového vozidla“ poukázal na konštantnú judikatúru týkajúcu sa prevádzky vozidiel, konkrétne na judikát Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cz42/71, podľa ktorého motorové vozidlo je v prevádzke aj vtedy, keď len stojí ale jeho motor je v chode. Prevádzkou je aj príprava k jazde, aj výkony potrebné na udržiavanie vozidla. Podľa žalovaného povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu je zrozumiteľne stanovená v § 3 ods. 1 zákona, a to aj v prípade žalobcu ako držiteľa motorového vozidla Peugeot 406, ev. č. X. v období od 16.09.2005 do 31.12.2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke www.nsud.sk.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na obsah podanej žaloby posudzoval, či správne orgány pri rozhodovaní vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu veci. S ohľadom na námietky žalobcu ohľadne hodnotenia dôkazov zisťoval, či konanie o správnom delikte bolo vedené takým procesným postupom, ktorý zabezpečoval správny výsledok a či boli dôkazy vykonané spôsobom zodpovedajúcim pravidlám spravodlivého procesu.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 328/2001 Z.z. povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu podľa odseku 1 je povinná uzavrieť poisťnú zmluvu najneskôr v deň prvého použitia motorového vozidla.

Podľa § 88a zákona č. 315/1998 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia, okresný dopravný inšpektorát prihlási motorové vozidlo, na ktoré sa vzťahuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa osobitného predpisu do evidencie vozidiel alebo vykoná zmenu v evidencii vozidiel len po predložení dokladu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 92 ods. 1 zákona č. 315/1998 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení platnom v čase vydania rozhodnutia, vlastníkom vozidla a držiteľ vozidla, uvedený vlastníkom vozidla podľa § 88 ods. 2, sú povinní predložiť na okresnom dopravnom inšpektoráte osvedčenie, doklady preukazujúce splnenie podmienok na vykonanie evidenčných úkonov ustanovených v § 88 a § 88a, preukázať svoju totožnosť, vyplniť príslušné tlačivá, ako aj umožniť porovnanie údajov uvádzaných v osvedčení s údajmi priamo na vozidle.

Ako vyplýva zo správneho spisu z jednotlivých listinných dôkazov, tak žalobcovi zaslal prvostupňový správny orgán, teda Obvodný úrad v Bratislave, odbor ekonomický, výzvu č. OE/B2008/10262-1/HJ zo dňa 08.02.2008, ktorou bol žalobca vyzvaný, aby do 7 pracovných dní odo dňa doručenia výzvy predložil správny orgán doklad preukazujúci existenciu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (Peugeot 406, e.č. X.), ktoré malo byť uzatvorené ku dňu 16.09.2005 a taktiež doklad o zaplatení poistného k dátumu splatnosti. Sám žalobca v následnej korešpondencii so správnym orgánom poukázal na skutočnosť, že je podnikateľským subjektom, ktorého hlavným predmetom činnosti je nákup a predaj ojazdených motorových vozidiel – autobazar, a že uvedené vozidlo, ktorého držiteľom bola firma žalobcu bolo zakúpené výlučne za účelom jeho ďalšieho predaja a dosiahnutia zisku v rámci predmetu podnikania firmy a že predmetné vozidlo bolo evidované iba ako tovar. Podľa tvrdení žalobcu predmetné motorové vozidlo Peugeot 406 bolo až do okamihu predaja konečnému spotrebiteľovi odstavené na príslušnom parkovisku ako predajnej ploche a žalobcom nikdy nebolo používané v prevádzke na pozemných komunikáciách.

Ako vyplýva z administratívneho spisu ako i z preskúvacieho konania pred Krajským súdom v Bratislave mal Najvyšší súd SR nesporne za preukázané, že na obdobie od 16.09.2005 do 31.12.2005 nebolo na predmetné motorové vozidlo uzatvorené povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. Uvedené obdobie, nepokryté povinným zmluvným poistením, nebolo medzi účastníkmi konania sporné.

Žalobca namietal, že za uvedené obdobie, nepokryté povinným zmluvným poistením, nebol on povinným subjektom ale takýmto subjektom mal byť až konečný spotrebiteľ, ktorému príslušné motorové vozidlo by odpredal.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd SR poukazuje na ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., kde zákonodarca konkrétne zakotvil prípady, v zmysle ktorých zaniká povinnosť uzatvoriť povinné zmluvné poistenie. Z jednotlivých listinných dôkazných prostriedkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise má odvolací súd za preukázané, že z pozície žalobcu sa v danom prípade nejedná ani o jeden z taxatívne

vymenovaných dôvodov zániku povinného zmluvného poistenia, tak ako to má na mysli ustanovenie § 9 ods. 1 uvedeného zákona.

V danom prípade žalobca ako podnikateľský subjekt i podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR jednoznačne prevzal na seba, v dôsledku nadobudnutia vlastníckeho práva k motorovému vozidlu Peugeot 406, ev. č. X., práva a povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a preto mu vznikla zákonná povinnosť podľa § 3 ods. 1 uvedeného zákona uzavrieť povinné zmluvné poistenie a zaplatiť príslušné poistné k dátumu splatnosti.

Nakoľko si žalobca nesplnil zo zákona mu vyplývajúcu povinnosť, správne preto správny orgán v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. uložil žalobcovi sankciu vo výške 5000,- Sk, a preto pokiaľ krajský súd zamietol žalobný návrh žalobcu, postupoval súladne so zákonom a vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu ako súladný so zákonom v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p., keď neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nevzniklo a žalovanému správne orgánu v odvolacom konaní trovy konania nevznikli, a preto žiadnemu z účastníkov trovy odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 20. októbra 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová